

UDC 371

Турок Оксана

аспірант спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»

Кафедра теорії та методики початкової освіти

Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНОГО КООРДИНАТОРА В ШКОЛАХ СЛОВАЧЧИНИ

Загострення проблем екологічного характеру вимагає злагоджених дій не тільки від урядів країн, але розуміння власної відповідальності за наслідки поведінки кожного жителя Землі. Тим більш важливим стає екологічне просвітництво на всіх рівнях, а особливо, на рівні шкільної освіти. Саме безпосередній вплив на екологічну культуру підростаючого покоління сприяє формуванню екологічно свідомої поведінки та зменшення тиску на систему «людина-природа».

Екологічна освіта та виховання учнів середньої школи Словаччини здійснюється як в системі шкільної освіти як наскрізна лінія (а не окремий предмет), так і засобами неформальної освіти урядовими та неурядовими організаціями [1]. Робота екологічного спрямування регламентується документами міжнародного рівня (наприклад, Дунайська стратегія, Сьома програма екологічних дій, Стратегія «Європа 2020», Порядок денний 2030) та безпосередньо документами національного рівня: Закон про освіту Словацької Республіки, Закон про охорону навколишнього середовища, Екологічний мінімум, Концепція розвитку екологічної освіти, навчання та просвітництва та інші.

Наявність широкого різноманіття заходів екологічного спрямування, які використовують у своїй роботі вчителі, а також насичений потік активностей, що пропонують позашкільні установи для формування знань, навичок, цінностей,

ставлення до екосистем учнів створює ситуацію, за якої виникає необхідність координувати екологоосвітню діяльність на рівні школи. Тому наявність в школі екологічного координатора стає важливою складовою роботи школи. Саме доцільності роботи екологічного координатора в середніх школах Словаччини, напрямкам його роботи присвячене наше дослідження. Вперше про важливість роботи екологічного координатора в школі зустрічаємо у висновках третьої національної конференції з екологічної освіти в школах Словаччини, яка відбулася в грудні 2001 року в Кошіце. У висновках конференції зазначено про необхідність: «Професійно та фінансово забезпечити впровадження екологічної освіти в школах, створивши функцію координатора з цього питання або вчителя дозвілля в окремих школах, який би займався цією діяльністю». Педагогічно-організаційні вказівки Міністерства освіти на 2010/2011 навчальний рік відводять екологічному координатору в школі таку роль: координувати екологічну освіту в школі, або реалізовувати екологічну програму школи, співпрацювати із ширшою шкільною спільнотою та з організаціями, що працюють у цій галузі [2].

Нами досліджено плани роботи та діяльність кількох шкіл Словаччини, у яких є екологічні координатори (або координатори екологічної освіти). На основі проаналізованого матеріалу можна зробити кілька висновків: по-перше, координаторами з екологічної освіти в школах є вчителі здебільшого природничих наук (географії, біології), які є найбільш захоплені в цій галузі, або інші вчителі, що не обов'язково мають екологічну освіту; по-друге, деякі школи мотивують екологічних координаторів перевагою у зарплатні чи зниженні кількості годин викладання та здебільшого така робота додатково не оплачується; по-третє, обов'язки екологічних координаторів різних шкіл відрізняються спектром роботи та обсягом навантажень; по-четверте, робота проводиться систематично, цілорічно та має широкий спектр діяльності.

Отже, робота координатора екологічної освіти в школі є доцільною, тому що сприяє активному впровадженню тем екологічного виховання у всі шкільні педагогічні документи, ініціює та координує діяльність вчителів відповідно до

затвердженого плану роботи екологічного виховання у різних областях викладання навчального та позанавчального процесу, налагоджує співпрацю з позашкільними установами екологічного спрямування. Досвід діяльності шкільних екологічних координаторів заслуговує на увагу з боку української школи.

Список джерел:

1. Турок О.С., (2019) Екологічне просвітництво в умовах неформальної освіти у Словацькій республіці. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія “Педагогіка та психологія” 2019 – випуск 2(10)’ частина 2 с.93-96.
2. Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2010/2011. Взято з: https://www.nucem.sk/dl/3193/POP_2010_2011.pdf

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>